

Prawo własności przemysłowej

Prawa patentowe i prawa z tym
związane - I

Historia

- **1474** – ustanowiono ustawę wenecką, twórca uzyskiwał 10-cio letnią ochronę na nowy i twórczy pomysł, dotyczący urządzenia, które nie było dotychczas wykonywane,
- **1790** – ustawa patentowa w USA, przyznawała wynalazcy prawo do korzyści majątkowych z wynalazku,
- **1918** - powołano Urząd Patentowy Republiki Polskiej,
- **2010** - ustawa prawo własności przemysłowej opublikowana w Dzienniku Ustaw 2001.49.508, ustawa weszła w życie 22.08.2001.

Ustawa – prawo własności przemysłowej

- Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, normuje;
- stosunki w zakresie wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych;
- zasady, na jakich przedsiębiorcy mogą przyjmować projekty racjonalizatorskie i wynagradzać ich twórców;
- zadania i organizację Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „Urzędem Patentowym”

Wynalazek, wzór użytkowy

- **Wynalazki i wzory użytkowe** są przedmiotami ochrony, na które Urząd Patentowy RP udziela praw wyłącznych. Na wynalazki udzielane są **patenty**, a na wzory użytkowe udzielane są **prawa ochronne**.

Ustawa – ważne artykuły, art. 24

- **art. 24** ww. ustawy stanowi, że „patenty są udzielane – bez względu na dziedzinę techniki – **na wynalazki**, które są **nowe**, posiadają poziom wynalazczy i nadają się do przemysłowego stosowania”.
- Tak zdefiniowany wynalazek podlegający opatentowaniu musi być rozwiązaniem o charakterze technicznym.
- Wynalazek uważa się za nowy, jeśli nie jest on częścią stanu techniki.

Ustawa – ważne artykuły, art. 24

- **Wynalazek** uważa się za posiadający poziom wynalazczy, jeżeli wynalazek ten nie wynika dla znawcy, w sposób oczywisty, ze stanu techniki.
- **Wynalazek** uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskiwany wytwór lub wykorzystywany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa.

Ustawa – ważne artykuły, art. 94

- **Art.. 94 - Wzorem użytkowym** jest nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.
- Jak wynika z powyższej definicji, wzorem użytkowym nie mogą być: sposoby, układy elektryczne, hydrauliczne, pneumatyczne, algorytmy, maści, roztwory itp.

Wynalazki, wzory użytkowe

- Za wynalazki i wzory użytkowe nie uważa się w szczególności:
 - odkryć, teorii naukowych ani metod matematycznych;
 - wytworów o charakterze jedynie estetycznym;
 - planów, zasad ani metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier;
 - wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki;
 - programów do maszyn cyfrowych;
 - przedstawienia informacji.

Wynalazki, wzory użytkowe - różnice

- **Cechy wynalazku** - Wynalazek może być przedmiotem, urządzeniem, układem, substancją, sposobem postępowania (czyli sekwencją czynności), zastosowaniem jakiegoś wytworu. Musi być opisany cechami technicznymi, czyli cechami zrozumiałymi i jednoznacznie dla znawcy z danej dziedziny techniki. Jego tytuł musi jednoznacznie identyfikować przynależność wynalazku do danej dziedziny techniki, dlatego nie powinien być nazywany ogólnikowo, np. wynalazek, ulepszenie, konstrukcja, architektura, postać, kształt, powierzchnia itd. Wynalazek będący wytworem powinien być określony cechami konstrukcyjnymi, materiałowymi, składem itp.

Wynalazki, wzory użytkowe - różnice

- **Cechy wzoru użytkowego** - w odróżnieniu od wynalazku, wzór użytkowy ustawa definiuje precyzyjnie: jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci. Wzór użytkowy może więc być tylko przedmiotem i to zachowującym trwale swoją postać - nie spełniają tego wymogu wszelkie pasty, napoje, kremy, związki chemiczne, sposoby czy zastosowania. Cechy techniczne wzoru użytkowego mogą być wyłącznie cechami konstrukcyjnymi.

Przykłady wynalazków

- piorunochron,
- papier czy atrament,
- krzesło,
- kompas,
- W czasach współczesnych szczegółowa informacja na temat tego kiedy, gdzie i przez kogo wynalazek został wynaleziony, zawarta jest w patentach.

Patent

- **Patent** jest prawem wyłącznym udzielanym przez wyspecjalizowany organ administracji rządowej, najczęściej urząd patentowy. Patent przyznaje uprawnionemu wyłączone prawo do wynalazku, co oznacza, że inne podmioty nie będą mogły opatentowanego wynalazku wytwarzać, używać, czy też oferować do sprzedaży bez uprzedniej zgody właściciela patentu.

Ochrona patentowa

- Ochrona patentowa wynalazków ujęta jest w ramach prawa własności intelektualnej, pod pojęciem którego generalnie rozumie się ochronę wytworów ludzkiego umysłu. Własność intelektualną dzieli się na dwie dziedziny: **własność przemysłową oraz prawo autorskie i prawa pokrewne.**

Własność przemysłowa, prawo autorskie

Dlaczego patenty są tak ważne??

- Wynalazki są rezultatem wyteźzonej pracy.
- Wynalazcy należy się uznanie za czas i nakład pracy, jaki poświęcił na opracowywanie wynalazku, a w przypadku jego wdrożenia, także korzyści materialne.
- Patenty nie tylko zapewniają ochronę i gratyfikację twórcy wynalazku ale również służą całemu społeczeństwu.

Patent - licencja

- Właściciel patentu na wynalazek decydując się na **udzielenie licencji innemu podmiotowi** (licencjobiorcy) udziela zgody na wytwarzanie i sprzedawanie produktów według tego wynalazku, z reguły pod warunkiem uiszczenia przez ten podmiot opłaty licencyjnej.

Naruszenie patentu

- Kopiowanie, wytwarzanie czy sprzedaż produktów według opatentowanego wynalazku bez zgody jego właściciela stanowi naruszenie patentu. Właściciel patentu może w takim przypadku wytoczyć przeciwko naruszającemu powództwo cywilne, żądając zaprzestania naruszania oraz stosownego odszkodowania.

Czy opatentowane wynalazki są chronione na całym świecie?

- Ochrona patentowa obowiązuje jedynie w tym państwie czy regionie, w którym został udzielony patent. Przykładowo, jeżeli patent został udzielony tylko w państwie A, wynalazek ten nie jest chroniony w państwie B. Tym samym każdy podmiot w państwie B może swobodnie kopiować, wytwarzać i sprzedawać produkty według patentu udzielonego wynalazcy w państwie A bez konieczności uzyskania jego zgody.

Ustawa – ważne artykuły

- **Art. 6** - Na warunkach określonych w ustawie udzielane są patenty oraz dodatkowe prawa ochronne na wynalazki, prawa ochronne na wzory użytkowe i znaki towarowe, a także prawa z rejestracji na wzory przemysłowe, topografie układów scalonych oraz oznaczenia geograficzne.

Ustawa – ważne artykuły

- **Art. 8** - Na warunkach określonych w ustawie twórcy wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego oraz topografii układu scalonego przysługuje prawo do:
 - 1) uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji;
 - 2) wynagrodzenia;
 - 3) wymieniania go jako twórcy w opisach, rejestrach oraz w innych dokumentach i publikacjach.

Przedmiot ochrony patentowej

- Przedmiotem ochrony patentowej jest wynalazek. art. 24 wskazuje na cechy jakie winien posiadać wynalazek by mógł uzyskać ochronę patentową.
- **Wymienia się:** 1) wynalazek ma być nowy 2) ma posiadać poziom wynalazczy 3) nadaje się do przemysłowego stosowania bez względu na dziedzinę techniki.

Patent - definicja

- **Patent**, w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. prawo własności przemysłowej, jest to prawo do wynalazku (który jest nowy, posiada poziom wynalazczy i nadaje się do przemysłowego stosowania, bez względu na dziedzinę techniki), prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego.

Patent – komu przysługuje ??

- Prawo do uzyskania patentu przysługuje **twórcy wynalazku, współtwórcom wynalazku** a także w razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy albo z realizacji innej umowy, prawo przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej.

Patent – Art. 63

- 1. Przez uzyskanie patentu nabywa się prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2. Zakres przedmiotowy patentu określają zastrzeżenia patentowe, zawarte w opisie patentowym. Opis wynalazku i rysunki mogą służyć do wykładni zastrzeżeń patentowych.
- 3. Czas trwania patentu **wynosi 20 lat od daty dokonania zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym.**

Ochrona wzoru użytkowego

- Maksymalny okres ochrony wzoru użytkowego to 10 lat.
- Wzory użytkowe są chronione tylko w niektórych państwach. Aktualnie (na dzień 1 lipca 2009 r.) o ochronę wzoru użytkowego można się ubiegać w 78 państwach, wraz z Polską

Przykłady wzorów użytkowych

- rower, pudełko na cukierki, stolik, zegar wahadłowy, zapalniczkę, monitor, sześć zaginarek, kilkadziesiąt różnego rodzaju paneli i ekranów, ponad sto lamp, przeszło trzydzieści okien i całe mnóstwo innych przedmiotów (w tym mechanizmów i urządzeń, a także opakowań i obudów).